

Dino Buzzati

Người Thiếu Nữ Bay Qua

Nguyên tác: The Falling Girl

Marta được 19 tuổi. Cô nhìn qua mái của toà nhà cao tầng, và thấy thành phố dưới thấp kia sáng lên trong ánh hoàng hôn. Cô cảm thấy không chống cự nổi cơn chóng mặt. Toà nhà cao tầng màu sáng bạc, hùng vĩ và nổi bật lên trong buổi tối đẹp đẽ và trong sạch. Đó đây gió thổi lơ thơ một vài sợi mây, những sợi mây nổi bật trên nền xanh dương đậm của bầu trời, một màu xanh dương thật đậm đến khó tin. Thật sự đây là giờ khắc mà thành phố đang bị tràn ngập trong một niềm cảm hứng và bất cứ người nào không mù loà đều bị nó tóm lấy. Từ độ cao chóng mặt này, cô gái nhìn thấy các đường phố và hình khối của các toà nhà cao tầng đang vận mình trong cơn ngất cảm kéo dài của buổi hoàng hôn, và tại ngay điểm nơi mà màu trắng của những toà nhà chấm dứt, màu xanh của biển bắt đầu. Nhìn từ trên cao, biển trông như là đang dâng lên. Và bởi vì những tấm khăn mỏng của đêm đang tiến đến từ phía đông, thành phố trở nên một vực thẳm ngọt ngào đang bùng cháy với những ánh đèn đánh nhịp. Trong thành phố đó là những người đàn ông đầy quyền lực, và những người đàn bà còn nhiều quyền lực hơn nữa, những chiếc áo lông và những chiếc đàn vĩ cầm, những chiếc xe bóng loáng màu sắc như mã não, những bảng hiệu bằng nê-ông của các hộp đêm, những con đường đưa vào các dinh thự tối đen, những hồ nước, những viên kim cương, những khu vườn im lặng già cỗi, những buổi họp mặt, những thèm khát, những cuộc tình vụng trộm, và, trên hết, trò ma thuật đầy cuốn hút của buổi tối này kêu gọi lên những giấc mơ của sự vĩ đại và huy hoàng.

Nhìn thấy tất cả những điều ấy, Marta nghiêng người ra ngoài thành lan-can một cách tuyệt vọng và tự để mình rơi xuống. Cô cảm thấy là mình bồng lơ lửng trong không khí, nhưng thật sự là cô đang rơi xuống. Với độ cao đặc biệt của toà nhà, những đường phố và công viên ở mãi dưới đáy kia còn xa quá. Ai có thể biết được là còn phải mất bao lâu nữa cô mới xuống tới đó. Thế nhưng người con gái vẫn đang rơi.

Vào giờ này, những sân thượng và những ban-công của các tầng nhà trên cao đang đầy đặc những con người lịch lãm và giàu có; họ đang uống rượu và trao đổi những câu chuyện ngô nghê vô nghĩa. Họ tản ra thành từng nhóm, và câu chuyện của họ át cả tiếng nhạc. Marta rơi ngang qua họ và nhiều người ngó ra ngoài để nhìn cô.

Những chuyến bay kiểu này (đa số là do các thiếu nữ thực hiện, thật sự là vậy) cũng không phải là quá hiếm hoi nơi toà cao ốc đang nói, và chúng tạo nên một sự chia trí đầy thích thú cho những người sống tại đây; đó cũng là lý do vì sao giá thuê của những căn chung cư này thật đắt.

Mặt trời vẫn chưa hoàn toàn lặn và nó đã làm hết sức mình để tô điểm cho bộ quần áo giản dị của Marta. Cô gái mặc một tấm áo dài mùa xuân khiêm tốn, không đắt tiền, mua dễ dàng từ cửa hàng bình dân. Thế nhưng cái ánh sáng trữ tình của buổi hoàng hôn đã phần nào làm tôn giá trị của chiếc áo lên, khiến nó trông đẹp và đắt tiền.

Từ các ban-công của những nhà triệu phú, những bàn tay lịch thiệp đưa ra về phía cô gái, với những hoa và rượu. "Thưa cô, xin mời cô uống một ly nhé?... Cánh bướm dịu dàng ơi, so không ngừng lại một phút với chúng tôi nào?"

Cô gái cười, bay chấp chới tại chỗ, lòng đầy hạnh phúc (nhưng trong lúc đó cô ta vẫn đang rơi xuống): "Không, xin cảm ơn các bạn. Tôi không thể. Tôi đang bận."

"Cô đi đâu thế?" họ hỏi.

"Ô, xin đừng bắt tôi phải nói ra," Marta trả lời, vẫy hai tay chào trong một điệu bộ thân thiện.

Một chàng trai, cao, da sẫm nắng, trông rất phong độ, đưa một cánh tay ra để đón bắt cô. Cô gái thích anh chàng. Thế nhưng Marta thật nhanh đã tự bảo vệ mình: "Sao anh lại dám đường đột như thế, thưa anh?" và cô cũng có đủ thì giờ để đánh nhẹ vào mũi anh chàng một cái.

Những con người đẹp đẽ này, như thế, là có quan tâm đến nàng và điều này làm cho người con gái rất lấy làm thoả mãn. Cô ta cảm thấy hơn hớn và thấy mình đầy phong cách. Trên những sân thượng đầy hoa kia, giữa những người hầu bàn mặc áo trắng bận rộn đi lại và giữa âm thanh tràn đầy của những bài hát xa lạ, người ta dừng lại để nói chuyện vài phút, có lẽ ít hơn, về người con gái trẻ vừa bay qua (từ trên đỉnh xuống tới đáy, theo chiều dọc dĩ nhiên). Có những người nghĩ là cô trông xinh, những người khác nghĩ cô cũng tầm tạm, ai cũng để ý đến cô.

"Cô có cả một cuộc đời trước mặt," họ nói với cô gái, "sao cô lại vội vàng như thế? Cô vẫn còn có thời gian để chạy nhảy và bận rộn mà. Hãy ngừng lại đây với chúng tôi một lúc nữa đã. Đây chỉ là một buổi họp mặt nhỏ, khiêm tốn và trong vòng thân hữu, thật đấy mà, cô sẽ có một dịp vui."

Cô ra dấu trả lời nhưng lực từ trường đã nhanh chóng đưa cô xuống tầng dưới, rồi hai, ba, bốn tầng dưới nữa; thật sự, đúng y như là cảnh bạn vui vẻ chạy nhảy tung tăng khi bạn chỉ mới mười chín tuổi đời.

Dĩ nhiên, khoảng không gian chia cách cô gái với mặt bằng dưới đáy kia, có nghĩa là, từ mặt đường tính lên, là bao la vô tận. Đúng là cô gái đã bắt đầu rơi được một lúc rồi, nhưng mặt đường vẫn luôn luôn có vẻ như còn rất xa. Tuy nhiên, trong lúc đó, mặt trời đã lặn mình xuống biển; người ta có thể thấy nó biến đi, biến mình thành một chiếc nấm đỏ lung linh. Kết quả là, nó

không còn chiếu ra những tia sáng sinh động để soi chiếu tấm áo cô gái và làm cho cô trở thành một vì sao chói quỳnh rũ nữa. Thật hay là những cửa sổ và sân thượng của toà cao ốc hầu như là đều được thắp đèn, và ánh sáng phản chiếu dẹt đầy ánh bạc lên cô khi cô từ từ bay qua.

Giờ đây, Marta không còn nhìn thấy những nhóm người thoải mái trong những căn chung cư nữa; thỉnh thoảng, cũng có những khung cảnh làm ăn với những người nhân viên, với những tấm áo choàng đen và xanh mặ ngoài, ngồi thành những hàng dài tại bàn giấy của họ. Nhiều người trong nhóm họ là những người trẻ bằng hoặc lớn hơn tuổi cô gái tí chút, và lúc này, mệt mỏi sau một ngày làm việc, thỉnh thoảng họ lại rời mắt khỏi công việc và khỏi những bàn đánh máy chữ của mình. Và như thế họ cũng nhìn thấy cô gái. Có vài người chạy đến bên cửa sổ. "Cô đi đâu đấy? Sao lại nhanh thế? Cô là ai vậy?", giọng nói to của họ đuổi theo nàng. Người ta có thể nghe ra được một điều gì đó gần với sự ghen tị trong những lời nói ấy. "Họ đang chờ tôi ở phía dưới kia," người con gái trả lời. "Tôi không thể ngừng lại được. Tha lỗi cho tôi." Và một lần nữa cô gái lại cười, vẫy tay trên đường bay xuống, nhưng tiếng cười không còn giống như tiếng cười của nàng trước đó nữa. Đêm đã trùm xuống một cách xảo quyệt và Marta bắt đầu cảm thấy lạnh.

Trong lúc đó, nhìn xuống dưới, người con gái thấy một quang ánh sáng chói lọi chỗ cửa vào của toà nhà. Nơi đây, những chiếc xe đen bóng, dài, nối đuôi nhau đậu lại (từ một khoảng cách xa, trông chúng nhỏ như những con kiến), và bao nhiêu là đàn ông và đàn bà tuôn ra, ai cũng nôn nóng đi vào bên trong. Hình như cô gái nhìn ra ánh sáng lấp lánh của những viên kim cương trong đám đông người ấy. Trên đầu cổng vào, những lá cờ đang tung bay. Hiển nhiên là người ta đang tổ chức một buổi party lớn, đúng là loại party mà Marta hằng mơ ước đến khi cô còn nhỏ. Chúa ơi, nàng không thể bỏ lỡ

nó được. Ở dưới đó, cơ hội đang chờ đợi nàng, định mệnh, tình yêu, sự lên ngôi thật sự của đời nàng. Chẳng biết nàng có đến kịp lúc hay không?

Bỗng nàng tức giận nhận thấy có một cô gái khác cũng đang rơi xuống vào khoảng 30 mét ở phía trên nàng. Cô ta rõ ràng là xinh đẹp hơn Marta và cô mặc một bộ trang phục dạ hội khá sang trọng. Vì một lý do không sao hiểu nổi, cô nàng đang bay xuống nhanh hơn Marta, đến nỗi chỉ một lúc nữa thôi là cô gái ấy sẽ vượt qua nàng và biến mất vào đám đông dưới kia, mặc cho Marta lên tiếng gọi cô ta. Không còn nghi ngờ gì nữa, cô ta sẽ đến buổi party trước Marta; có thể là cô ta đã có một kế hoạch toàn hảo để gạt nàng qua một bên.

Thế rồi nàng nhận ra là họ không cô đơn. Dọc theo toà nhà, nhiều người con gái trẻ trung khác cũng đang đâm đầu xuống. Khuôn mặt họ căng thẳng với sự phấn khích của chuyến bay, những bàn tay họ hân hoan vẫy gọi như có ý nói: hãy nhìn chúng tôi này, chúng tôi ở đây, hãy đem đến cho chúng tôi sự giải trí, thế giới này không phải là của chúng tôi hay sao?

Vậy ra đây là một cuộc thi. Và cô gái chỉ có một chiếc áo nhỏ tầm thường trong khi những người con gái khác đều ăn mặc sang trọng như những cô người mẫu cao cấp, và vài người trong nhóm còn choàng thêm những khăn choàng làm bằng lông chồn quanh những bờ vai trần của họ. Hết sức tự tin khi bắt đầu bước nhảy của mình, bây giờ Marta cảm thấy một luồng run rẩy đang lan toả và lớn dần lên trong người nàng; có thể đó chỉ là do trời lạnh thôi; nhưng đó cũng có thể là do sự sợ hãi nữa, sự sợ hãi là đã làm một điều sai lầm mà không còn cơ hội để sửa chữa.

Bây giờ vào buổi tối thì mọi sự có vẻ đã chậm trễ. Những chiếc cửa sổ đang từng chiếc từng chiếc tối đen đi, những âm vang của tiếng nhạc trở nên hiếm hoi hơn, những văn phòng đã trống vắng, những chàng trai trẻ không còn vươn người bên những bậu cửa sổ để chìa những bàn tay của họ ra. Bây giờ

là mấy giờ rồi? Chỗ lối vào của toà nhà ở bên dưới—trong lúc này đã trở nên phình to ra, và bây giờ người ta có thể phân biệt được các chi tiết về mặt kiến trúc—những ngọn đèn vẫn còn cháy sáng, nhưng sự náo động của dòng xe cộ đã không còn. Thật sự, thỉnh thoảng, vẫn có những nhóm nhỏ người túa ra từ những lối đi chính rồi mệt mỏi tản đi xa. Rồi những ánh đèn của lối vào cũng bị tắt mất.

Marta cảm thấy trái tim của nàng thất lại. Than ôi, nàng sẽ không đến kịp buổi dạ vũ. Liếc nhìn lên phía trên, nàng thấy đỉnh tháp nhọn của toà nhà cao tầng với tất cả quyền uy độc ác của nó. Lúc này hầu như tất cả đều hoàn toàn tối đen. Nơi những tầng nhà trên cùng, một vài chiếc cửa sổ đó đây vẫn còn chiếu sáng đèn. Và ở trên cao nữa, những tia sáng đầu tiên của buổi bình minh bắt đầu lan toả.

Trong phòng ăn của lầu thứ hai mươi tám, một người đàn ông vào khoảng bốn mươi tuổi đang dùng cà-phê sáng và đang đọc báo trong khi bà vợ của ông ta đang dọn dẹp lại phòng ốc. Chiếc đồng hồ trên tường điểm 8 giờ 45. Một cái bóng bất ngờ bay ngang qua cửa sổ.

"Alberto!" người vợ kêu lên. "Ông có thấy không? Một người đàn bà vừa bay qua."

"Ai?" người đàn ông nói mà không rời mắt khỏi tờ báo.

"Một người đàn bà già," bà vợ trả lời. "Một bà già lụ khụ. Bà lão trông có vẻ hốt hoảng."

"Luôn luôn là như vậy," người đàn ông lầm bầm. Ở những tầng thấp dưới này, chỉ có những người phụ nữ già bay qua. Bà có thể thấy những cô gái đẹp từ tầng thứ một trăm năm mươi trở lên. Không phải là không có lý do mà những căn lầu trên ấy giá thuê thật là đắt tiền."

"Ít nhất là ở dưới này cũng có ưu điểm," bà vợ nhận xét, "là người ta có thể nghe thấy tiếng rơi đánh huych một cái khi mà họ chạm đất."

"Lần này thì ngay cả điều ấy cũng không có," người đàn ông nói, lắc lắc cái đầu, sau khi ông đứng lắng nghe một vài phút. Rồi ông uống thêm một hớp cà-phê nữa.

DINO BUZZATI

Bùi Vĩnh Phúc chuyển ngữ

(*) Theo bản dịch tiếng Anh của Lawrence Venuti, "The Falling Girl", in trong tập Sudden Fiction International do Robert Shapard & James Thomas biên tập / Nxb W.W. Norton & Company, New York, 1989

HẾT